

Lag om ändring i lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare;

utfärdad den 5 april 2001

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare

dels att nuvarande 33–37 §§ skall betecknas 34–38 §§,

dels att 24–26, 31 och 32 §§ samt de nya 34 och 38 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 33 §, av följande lydelse.

24 §² För en misstänkt som inte har fyllt arton år skall offentlig försvarare förordnas, om det inte är uppenbart att han saknar behov av försvarare. När offentlig försvarare skall förordnas, skall undersökningsledaren göra anmälan om det hos rätten.

25 §³ Mål i tingsrätt och hovrätt mot den som inte har fyllt tjuogoett år skall, om det inte möter hinder, handläggas av lagfarna domare som särskilt har utsetts av domstolen att handlägga sådana mål. Detsamma skall gälla i fråga om nämndemän som anlitas för tjänstgöring i sådana mål.

I mål som rör brott på vilket endast böter kan följa får andra än dem som avses i första stycket anlitas.

26 §⁴ När åtal väcks mot den som inte har fyllt arton år, skall tingsrätten underrätta vårdnadshavaren eller annan som svarar för den unges vård och fostran om åtalet och om tidpunkten för huvudförhandlingen, om det inte finns särskilda skäl mot det.

Om yttrande som avses i 11 § skall lämnas eller har lämnats av socialnämnden, skall rätten underrätta nämnden om tidpunkten för huvudförhandlingen.

Om åtalet avser ett brott på vilket fängelse kan följa, skall vårdnadshavaren eller annan som avses i första stycket, höras i målet, om det kan ske och det inte finns särskilda skäl mot det.

¹ Prop. 2000/01:56, bet. 2000/01:JuU18, rskr. 2000/01:170.

² Senaste lydelse 1994:1760.

³ Senaste lydelse 1994:1760.

⁴ Senaste lydelse 1994:1760.

Vårdnadshavare eller annan som hörs enligt tredje stycket har rätt till ersättning och förskott enligt vad som är föreskrivet om vittne. Ersättningen skall betalas av staten.

31 §⁵ Kan någon misstänkas för att före femton års ålder ha begått ett brott får utredning rörande brottet inledas

1. om en utredning kan antas ha betydelse för att avgöra behovet av socialtjänstens insatser med avseende på den unge,

2. om det behövs för att klarlägga om någon som har fyllt femton år har tagit del i brottet,

3. om det behövs för att efterforska gods som har åtkommit genom brottet, eller

4. om det annars är av särskild vikt att en utredning äger rum.

Har den unge inte fyllt tolv år får utredning inledas endast om det finns synnerliga skäl.

32 §⁶ Bestämmelserna om förundersökning i 23 kap. 3 §, 4 §, 6–12 §§, 13 § första stycket och andra stycket andra och tredje meningarna, 14 §, 17 §, 18 § andra stycket, 19 §, 21 § och 24 § rättegångsbalken skall i tillämpliga delar gälla beträffande sådan utredning som avses i 31 §.

En utredning som avses i 31 § skall bedrivas med särskild skyndsamhet.

Utredningen skall, om det inte möter hinder, ledas av en åklagare eller polisman som, med avseende på intresse och fallenhet för arbete med unga lagöverträdare, är särskilt lämpad för uppgiften.

Har den unge tidigare varit föremål för utredning enligt 31 §, skall om möjligt samma åklagare och polismän anlitas för den nya utredningen.

33 § Den unges vårdnadshavare eller annan som svarar för den unges vård och fostran skall omedelbart underrättas om att en utredning som avses i 31 § har inletts samt kallas till förhör som hålls med den unge, om detta inte är till men för utredningen eller det annars finns särskilda skäl mot det.

34 §⁷ Socialnämnden skall omedelbart underrättas om att en utredning som avses i 31 § har inletts. Vid förhör med den unge skall företrädare för socialtjänsten närvara, om det inte möter hinder.

Innan socialnämnden har yttrat sig om betydelsen av en utredning enligt 31 § första stycket 1, får utredningen inte omfatta annan åtgärd än förhör med den unge. Om det finns särskilda skäl får dock även andra åtgärder vidtas. Om brottsmisstanken kvarstår efter förhöret med den unge och efter andra vidtagna åtgärder, skall protokoll över förhöret och åtgärderna omgående sändas till socialnämnden.

38 §⁸ Misstänks någon för att före femton års ålder ha begått ett brott får åklagare, om det krävs ur allmän synpunkt, efter framställning av socialnämnd, länsstyrelse eller vårdnadshavare för den unge, begära prövning hos domstol huruvida den unge har begått brottet (bevistalan).

⁵ Senaste lydelse 1994:1760. Ändringen innebär att tredje stycket upphävs.

⁶ Senaste lydelse 1994:1760.

⁷ Senaste lydelse av tidigare 33 § 1994:1760.

⁸ Senaste lydelse av tidigare 37 § 1994:1760.

Vid bevistalan tillämpas 25 § första stycket samt bestämmelserna beträffande allmänt åtal för brott, för vilket det är föreskrivet fängelse i mer än ett år. I fråga om tvångsmedel gäller 36 §. Sådan rättegångskostnad som avses i 31 kap. 1 § rättegångsbalken skall staten svara för.

SFS 2001:152

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2001.

På regeringens vägnar

THOMAS BODSTRÖM

Cecilia Renfors
(Justitiedepartementet)

